

ת"פ 18557/06/12 - מדינת ישראל נגד איברהים גנימאת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 18557-06-12 מדינת ישראל נ' גנימאת(עציר)

בפני כב' השופט נתן זלוצ'ובר
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מורן גז מפמ"ד
נגד
הנאשם: איברהים גנימאת
ע"י ב"כ עו"ד שי פלד, בשם עו"ד עאבד אבו-עאמר

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, לאחר הסדר טיעון לעניין תיקונו של כתב האישום, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של מגע עם סוכן חוץ וקשירת קשר לפשע (חטיפה לשם סחיטה) עבירות לפי סעיפים 114(א) ו-499(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן "**חוק העונשין**").

אין הסדר לעונש.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם הינו אסיר השפוט למאסר עולם + 16 שנות מאסר במצטבר, בין היתר, בגין עבירת רצח ועבירת אינוס, והוא מרצה את מאסרו באגף הביטחוני.

במהלך חודש ינואר 2012, נפגש הנאשם עם איאד פטאפטה (להלן "**איאד**") ומחמד עמור (להלן "**מחמד**"), באגף הביטחוני שבכלא שקמה באשקלון. במהלך פגישתם, קשרו השלושה קשר לחטיפת חייל ישראלי, על מנת להביא לשחרורם של אסירים ביטחוניים ובכך לפגוע בביטחון המדינה.

לשם כך, מסר הנאשם, כי בן משפחתו, רמזי ערער, מתגורר בישוב צוריק (להלן "**רמזי**") וניתן לסמוך עליו שיקדם את התכנון והביצוע של תכניתם. מחמד אמר, כי הוא מכיר פעיל טרור מעזה שיוכל לסייע ולקדם את הקשר מול רמזי.

במסגרת הקשר, מסר הנאשם למחמד את מספר הטלפון של רמזי והשניים סיכמו, כי מחמד יעבירו לפעיל הטרור מעזה, על מנת שיקדם את הקשר מול רמזי.

השניים סיכמו, כי הנאשם יעדכן את רמזי שבקרוב יקבל שיחת טלפון מבחור מעזה.

בהמשך לאמור, מחמד יצר קשר עם מחמד ברכה אלעמור, תושב עזה, המכונה "אבו שמא", פעיל הגדודים, אשר מחמד הכיר מפעילותו בעבר כנגד ביטחון המדינה (להלן "**ברכה**") בשיחתם אמר מחמד לברכה, כי רמזי יוכל לסייע בחטיפת חייל ישראלי, ברכה הסכים לתכנית והצטרף לקשר.

מחמד מסר לברכה את מספר הטלפון של רמזי ובסמוך לכך, עדכן את הנאשם במעשיו. ברכה יצר קשר טלפוני עם רמזי ומסר לו, כי הוא נשלח מטעם הנאשם לשוחח עימו. ברכה שאל את רמזי אם יוכל לנסוע בתאריך 15.05.12 לסעודיה בשליחותו, יחד עם נוסעים שעולים לרגל למכה ורמזי הסכים. ברכה הדריך אותו להירשם לנסיעה עם הקבוצה ולדאוג לתעודת זהות ודרכון בתוקף.

לאחר כשבועיים, ברכה יצר קשר טלפוני עם רמזי ושאל אם הכין עצמו לנסיעה וזה מסר, כי נותר לו להוציא דרכון.

ביום 30.04.12 יצר ברכה קשר טלפוני נוסף עם רמזי וזה אמר לו, כי הוא מוכן לנסיעה (על אף שטרם הסדיר את ההכנות לנסיעה). במהלך שיחתם שאל רמזי מה מבוקש ממנו לעשות בסעודיה וברכה השיב, שיכתוב לו בדואר אלקטרוני את מטרת הנסיעה. כמו כן אמר לו, כי בקרוב יקבל שיחת טלפון מאדם המכונה "אבו ראמי", שעתיד להעביר לידיו חפץ בסעודיה.

בהמשך יצר "אבו ראמי" קשר טלפוני עם רמזי וביקש ממנו שיצור עימו קשר כשיגיע לסעודיה ויציג עצמו בשם צדאם. רמזי הסכים.

כיומיים לאחר מכן, בתאריך 02.05.12 נכנס רמזי לישראל שלא כדין ונעצר על ידי כוחות הביטחון ובכך סוכלה התוכנית.

הנאשם במעשיו אלה, היה במגע עם סוכן חוץ, קשר קשר לביצוע פשע שהוא חטיפה לשם סחיטה, כדי לפגוע בביטחון המדינה.

3. ב"כ המאשימה, בטיעוניה לעונש טענה, כי הנאשם הוא ה"מוח" העומד מאחורי התוכנית הביטחונית החמורה המתוארת בכתב האישום. מדובר בעבירות חמורות מאוד, במיוחד לאור עצמת הפגיעה שעתידיה הייתה להתרחש לו התממשה תכנית החטיפה של הנאשם. חומרה זו והסכנה הגלומה בה מחייבים ענישה מחמירה. לכך מצטרפים שיקולים של הרתעת הרבים, אשר לפי הפסיקה מהווים גורם דומיננטי בעבירות מסוג זה.

כמו כן, הנאשם ביצע את העבירות בעודו תחת סורג וברית. עברו הפלילי של הנאשם כולל מסכת מסועפת של עבירות נוספות שמטרתן הייתה זהה - פגיעה אנושה בביטחון המדינה.

חרף העובדה שהנאשם מרצה מאסר עולם + 16 שנות מאסר, הוא לא נרתע לשוב ולרקום תכניות לפגיעה בביטחון המדינה ורק בזכות כוחות הביטחון, סוכלה תכניתו.

הנאשם כבר החל בביצוע פעולות לצורך הגשמת תכנית החטיפה.

יש לשקול את נסיבות ביצוע העבירה לחומרה, הגם שנראה, כי עונש כזה או אחר לא ישפיע על הנאשם לאור העונש שכבר הוטל עליו בעבר, אך המשמעות להרתעת הרבים, היושבים בכלא גבוהה ועל בית המשפט לשדר להם מסר, כי עובדת היותם אסירים לא פועלת לזכותם בעניין קביעת עונשם אלא להיפך.

יש ליתן משקל נמוך ביותר לנסיבותיו האישיות של הנאשם שכן תכנית לחטיפת חייל והעברתו לידי ארגון טרור לשם מיקוח הינה בעלת השלכות פוטנציאליות קשות וחמורות.

מתחם העונש אליו עותרת התביעה הוא בין 15-20 שנות מאסר בפועל.

הסניגור, בטיעונו לעונש טען, כי חרף העובדה שמדובר בעבירות חמורות, תכניתו של הנאשם לא יצאה לפועל, שלב התכנון לא היה מתקדם ולא נעשו פעולות כגון רכישת אמצעים ותצפיות. מדובר בשיחות שהתנהלו ולא מעבר לכך. כמו כן, יש לקחת בחשבון שהמבצע הפוטנציאלי של התכנית (רמזי) זוכה על ידי בית המשפט. בהתאם לאמור, הנאשם נמצא במדרג הנמוך של קשירת קשר.

הנאשם לא פנה לאדם הפעיל באחד הארגונים, הוא פנה לילד שאינו בעל כישורים לכך וזה מציב אותו במדרג מאוד נמוך בתכנון.

הנאשם חשב על ביצוע העבירה בעקבות המצב הנפשי הקשה אליו נקלע לאחר מתן גזר הדין הקודם בעניינו. הנאשם הודה מיד וחסך זמן שיפוטי רב.

הסניגור ביקש להטיל עונש שיהיה ברובו חופף לעונש שהוא מרצה ולקחת בחשבון, כי לנאשם צפויות שנים רבות בכלא, הנאשם בשנות הארבעים לחייו ולא ברור אם יצא מהכלא כשהוא בחיים. מדובר באדם נשוי ואב לארבעה ילדים הוא לא זכאי לביקורים או לשיחות טלפון וזו כשלעצמה הכבדה משמעותית.

4. כמפורט בסעיף 40ב לחוק העונשין, **"העיקרון המנחה בענישה, הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"**, כאשר חומרת מעשה העבירה הינה בנסיבותיו.

בדברי ההסבר להצעת החוק צוין, כי יחס הולם **"מבטא את עקרון הגמול"**.

5. העבירות בהן הורשע הנאשם הן עבירות חמורות שמטרתן פגיעה בביטחונה של מדינת ישראל וחתימה תחת עצם קיומה של המדינה.

כוחות הביטחון על כל זרועותיהם, עושים ימים כלילות במלחמה נגד ארגוני הטרור אשר מטרתם המוצהרת הינה פגיעה במדינת ישראל, בחייליה, באזרחיה, בשלומם, בביטחונם ובחיהם. כל ניסיון לפגוע בביטחון מדינת ישראל ובביטחון חייליה, צריך להיענות בענישה ממשית ומוחשית.

על פי התיקון בחוק בעניין הבניית הענישה ובשים לב לעקרון הלימות הענישה, נראה, שהמקרה מחייב ענישה ממשית וזו אף מדיניות הענישה הנהוגה במקרים אלה, על מנת להעביר מסר לפעילי הטרור באשר הם, וגם אם הם כבר בכלא, כי הפוגע או המנסה לפגוע בביטחון המדינה, בחייליה או באזרחיה ישלם מחיר כבד באם יורשע בדין.

יפים לעניין זה דברי כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 9349/07 **איסמעיל חאמד נ' מדינת ישראל** (23.6.08):

"מדינת ישראל חבה עליונה להגן על תושביה, ובכלל זה גם על חיילי צה"ל המופקדים על ביטחון המדינה. מעשי טרור המכוונים לפגוע בחיי ישראלים - חיילים או אזרחים - מחייבת ענישה מחמירה במיוחד, אשר תטמיע את מסר הגמול וההרתעה כלפי כל מי שמעורב בפעילות בלתי חוקית המסכנת חיים... בסוג זה של עבירות הנסיבות האישיות של הנאשם מתגמדות במשקלן לנוכח חומרת

המעשים והסיכונים הטמונים בהם, למען יידע כל גורם עויין למדינה ולתושביה כי הוא צפוי לעונש חמור ביותר אם יימצא מעורב בפעולות טרור שנועדו לפגוע בביטחון אזרחי ישראל, ולקטול חיים".

6. הנאשם הורשע בביצוע עבירות של עבירה של מגע עם סוכן חוץ - לפי סעיף 114(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 ובעבירה של קשירת קשר לפשע (חטיפה לשם סחיטה) - לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.

העובר עבירה של מגע עם סוכן חוץ, דינו - מאסר חמש עשרה שנים ובצידה של העבירה של קשירת קשר לפשע נקבע עונש של שבע שנות מאסר.

לבית המשפט שיקול דעת רחב ביחס לעונש שיושת בכל מקרה על פי נסיבותיו והשיקולים השונים שחייב הוא לשקול כאמור בסימן 1 לפרק 1 בחוק העונשין, הקובע את "**הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה**". על פי שיטת המשפט הישראלית, למעט מיקרים ספורים בהם נקבע עונש מינימום, העונשים הקבועים בצידה של העבירה הם עונשי מקסימום (סעיף 35 לחוק) ובתי המשפט לא נוהגים, בד"כ, להשית את עונשי המקסימום, אך העונש שנקבע בצידה של העבירה משקף את מידת החומרה שמייחס המחוקק לעבירה. יחד עם זאת חייבים לזכור, כי העונש הקבוע בצידה של העבירה אינו בבחינת אידיאל בלתי מושג ובמקרים הראויים אף נכון יהיה להשיתו.

7.

כעולה מטיעוני

הסניגור, הנאשם היה בדיכאון בשל המאסר הארוך ומכך שלא שוחרר, במסגרת מה שמכונה "עסקת שליט" לשחרור מחבלים שפוטם כדי שהחמאס ישחרר את החייל החטוף גלעד שליט. דיכאון זה הוא שהביא אותו, לדבריו, להסתבך בעבירה הנוכחית. מי שמבצע עבירות חמורות, קשות ובזויות כשברקע מניע לאומני, כמובן צפוי לעונש מאסר ארוך מאוד ואין לקבל, גם לא כנימוק לקולא, טענה זו של הסניגור. הנאשם רק החל לרצות את מאסרו וכבר קשר קשר לחטוף חייל ישראלי בעודו מאחורי סורג וברית, תיווך בין סוכני חוץ, הפעיל סוכן חוץ מטעמו ועמד על קשר איתו על מנת לוודא, כי תכניתו תצא אל הפועל. רק בזכות תושייתם של כוחות הביטחון סוכלה תכניתו.

8.

העבירות שביצע

הנאשם חמורות מאד.

ראה לעניין זה ע"פ 985/04 **עבאס עמאשה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9/1/05), שם נדחה הערעור והענישה נותרה על כנה:

"...סיפור המעשה בו הודו המערערים הוא בתמצית זה: השלושה הם תושבי רמת הגולן. אסיר בטחוני ששמו ויאם עמאשה (להלן - ויאם) הוא חברו של שאמס. שני החברים החליטו לחטוף חייל צה"ל על מנת שיועבר לידי ארגון החיזבאללה, כדי שישמש כקלף מיקוח במשא ומתן לצורך שחרור אסירים בטחוניים. כפועל יוצא מהחלטה זו, קיים שאמס קשר עם אנשים שונים, תושבי הרשות הפלסטינית, במטרה לקדם את תוכנית החטיפה. הקשר עם אותם אנשים היה קשר קונספירטיבי, תוך שימוש במילות קוד, באשגרים ובאמצעי מידור שונים. בשלב מסוים יצר שאמס קשר עם שני האחרים, עמאשה ואלוולי. הוא גילה להם את דבר תוכנית החטיפה וביקש שסייעו לו. כחלק מן הסיוע האמור,

יצרו אותם שניים קשר עם שתי נשים במטרה שגם אלה תסייענה במהלכים שונים שנגעו לחטיפה. בשלב מתקדם של ההכנות היה אמור שאמס לקבל לידי אקדח, אלא שבטרם הדבר אירע נעצר שאמס וכן שני האחרים. שאמס הורשע בעבירות של מגע עם סוכן זר (סעיף 114(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977) וקשירת קשר לחטיפה לשם סחיטה (סעיף 499 ו-372 לחוק) הוטל עליו מאסר בפועל של 13 שנים ומאסר מותנה של שנתיים ימים. עמאשה ואלוולי הורשעו בעבירה של חיפוי (סעיף 95(א) לחוק). כל אחד מהם נדון ל-4 שנות מאסר לריצוי בפועל ומאסר מותנה של שנתיים ימים. ההרשעה באה לגבי השלושה בעקבות הודייתם, ולאחר תיקון של כתב האישום המקורי."

יש ללמוד מהעונשים שהושטו בפסק דין זה על החומרה שבית המשפט העליון מייחס לעבירות שמבוצעות כנגד ביטחון המדינה באופן כללי ובעבירות המגע עם סוכן חוץ וקשירת קשר לחטיפה לשם סחיטה בנסיבות שתוארו, בפרט.

9.

הנאשם, במעשיו, פגע בערכים החברתיים החשובים של ביטחון המדינה, אזרחיה וחייליה. פוטנציאל הפגיעה בביטחון המדינה כפועל יוצא של חטיפת חייל ישראלי הוא עצום. ארגוני הטרור ערים היטב לטראומה שחווה עם ישראל במקרים דוגמת חטיפתו וריצחתו של נחשון וקסמן ז"ל, חטיפתם וריצחתם של החיילים אהוד גולדווסר ז"ל ואלדד רגב ז"ל ביולי 2006 וחטיפתו של גלעד שליט. ערים הם לרגישות המיוחדת של ישראל לחיי אדם ומנצלים ניצול ציני את הנכונות לשלם מחיר כבד כדי לפדות שבויים. הגם שהרוב המכריע של הניסיונות לחטיפה נכשל או מסוכל, לצערנו ניסיון החיים מלמד שבסופו של יום עלול אחד הניסיונות, חלילה, גם לצאת לפועל. כפי שמלמד תיק זה, גם חומות הכלא לא חוסמות את הניסיונות והתוכניות לחטוף חייל לצורך מיקוח.

10.

ער אני לכך שגזר דינו של מחמד עמור, שותפו של הנאשם, ניתן על ידי מותב אחר בבית משפט זה, אשר גזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל, אך דעתי היא שעניינו של מחמד שונה מעניינו של הנאשם שבפני:

א.

בכתב האישום לפיו הורשע מחמד נרשם במפורש, כי הנאשם הוא שיזם את תכנית החטיפה ואילו מחמד סירב בתחילה לשתף פעולה, ורק לאחר שהנאשם פנה אליו מספר פעמים בעניין, הסכים לשתף פעולה. הנאשם הוא הרוח החיה בפרשה ומחמד נגרר אחריו.

ב.

מחמד הואשם והורשע "רק" בעבירה של קשירת קשר לפשע (חטיפה לשם סחיטה) שהעונש המקסימלי בגינה הוא 7 שנות מאסר ואילו הנאשם שבפני הואשם, בנוסף לעבירת קשירת הקשר, גם בעבירה של מגע עם סוכן חוץ שהיא חמורה ביותר והעונש המקסימלי בגינה, הוא חמש עשרה שנות מאסר.

ג.

אמנם גם מחמד מרצה מאסר של 10 שנים בגין עבירות נגד ביטחון המדינה, אך

עברו של הנאשם שבפני קשה יותר ומעיד על מסוכנות גבוהה לאין ערוך.

11.

בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם ובין העונש שיוטל עליו, ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אני קובע, כי מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם הוא בין 3 ל- 5 שנות מאסר.

12.

לנאשם הרשעות

קודמות, חמורות. בין היתר, בגין הפרת הכרזת שטח סגור, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, כניסה לישראל שלא כחוק, ניסיון לשב"ל ונטישה.

ביום 24.11.2011 נידון הנאשם לעונש מאסר עולם ועוד 16 שנות מאסר במצטבר בגין עבירות חמורות ביותר של כניסה לישראל שלא כדין, התפרצות, גניבת רכב, אונס ורצח. עינתי בגזר דין זה שבגינו מרצה הוא את מאסרו הנוכחי ועלו ממנו עובדות קשות ביותר, המלמדות על מסוכנותו ואופיו של הנאשם. הנאשם יחד עם אחר הבחינו במנוחה שטיילה לבד והחליטו לרצוח אותה כנקמה על מצב הפלסטינאים. האחר איים עליה בסכין, אילץ אותה להוריד את בגדיה ולמרות תחנוניה, אנס אותה. אחריו, ביצע בה את זממו הנאשם שהבטיח לה שישחררה בתום האונס, ולאחר שהגיע לפורקנו, חסם את פיה והאחר דקר אותה בחזה. לאחר מכן, השניים ליפפו חוט על צווארה של המנוחה וחנקו אותה עד שמתה.

13.

נוכח המציאות הביטחונית הקשה בצלה אנו חיים ולאור העובדה, כי מעשי הטרור הקשים עדיין מכים במדינה, שיקולי הרתעה - הרתעת היחיד והרתעת הרבים הם שיקולים ממעלה עליונה כאשר עסקינן בעבירות ביטחוניות. חייבים להבהיר לעבריינים כי גם מי שמרצה מאסר ארוך, יש לו מה להפסיד במקרה שיתפס בביצוע העבירה וכי המאסר הארוך לא יוצר "מעין חסינות" מפני מאסר משמעותי נוסף במצטבר.

14. לזכות הנאשם יש לקחת בחשבון את העובדה, כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן וחסך זמן שיפוטי יקר.

כמו כן, למרבה המזל, לא היו פגיעות בנפש בעקבות מעשיו.

מאידך יש לזכור, כי הנאשם ביצע את העבירות כשהוא מאחורי סורג ובריש ובעודו מרצה עונש של מאסר עולם + 16 שנים, בגין עבירות בזוויות וחמורות ביותר.

15. לאחר ששמעתי את ב"כ הצדדים, בהתחשב בחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, בצרכי ההרתעה ובמכלול הנימוקים שהובאו לעיל, אני דן את הנאשם: א. ארבע שנות מאסר לריצוי בפועל במצטבר לכל עונש מאסר שהנאשם מרצה עתה. אין

מקום לנכות את ימי המעצר, שכן בתקופה זו הנאשם גם ריצה את מאסר העולם + 16 שנים שהושתו עליו ביום 24.11.2011 בתיק אחר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך שלוש שנים מהיום עבירה בה הורשע

בתיק זה או עבירה נגד בטחון המדינה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ז אדר ב תשע"ד, 19 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.